

INPUT

Input Groene Chemie Nieuwe Economie voor verkiezingsprogramma's 2025 - 2029

Duurzame koplopers, bedrijven die geïnvesteerd hebben in duurzame - circulaire en biobased - productie in Nederland, hopen in uw verkiezingsprogramma de volgende punten terug te zien:

- **Een toekomstbestendige groene chemische industrie is belangrijk voor toekomstige economische groei en strategische onafhankelijkheid.** We kiezen daarom voor een groene industriepolitiek, waarbij we een transformatie van een fossiele chemische industrie naar een op duurzame koolstof gebaseerde chemische industrie mogelijk maken in Nederland.
- **We verduurzamen de (chemische) industrie.** In Europa en in Nederland spannen we ons actief in voor marktvaart naar biobased en circulaire producten. We zetten daarbij in op normeringen die op korte termijn al voldoende investeringszekerheid voor het bedrijfsleven bieden om te investeren in verduurzaming.
- **Afval gebruiken we zoveel mogelijk als grondstof.** Op deze manier zorgen we dat er minder afval is en worden we minder afhankelijk van fossiele grondstoffen. Regels die het gebruik van afval- en reststromen onnodig hinderen ten opzichte van fossiele grondstoffen passen we aan. Daarbij hebben we in het bijzonder aandacht voor de einde-afvalstatus en de passende milieuvergunningen voor bedrijven die afval als grondstof gebruiken.
- **Duurzame bedrijven die geïnvesteerd hebben in Nederland ondersteunen we gericht.** Regeldruk voor duurzame bedrijven reduceren we en we zorgen dat emissienormen en vergunningen passend worden voor duurzame koplopers. Op deze manier zorgen we dat er geen ongelijk speelveld is tussen fossiele en duurzame bedrijven op het gebied van vergunningen, subsidies en de behandeling van grondstoffen.
- **We schalen duurzame innovaties op.** We nemen zoveel mogelijk knelpunten in (nationale) wetgeving weg en werken op Europees niveau aan een gelijk speelveld. We zorgen ervoor dat groene chemie deel uitmaakt van nationale investeringsinitiatieven.

Sterke groene chemie nodig voor een toekomstbestendig Nederland

- 1 De Nederlandse chemische industrie is gebouwd op goedkope olie en aardgas, die gebruikt werden als grond- en brandstoffen. Nederland is vrijwel volledig afhankelijk van fossiele bronnen vanuit het verre buitenland. Ondertussen is er ook sprake van een sterk groeiende import van goedkoop nieuw fossiel plastic uit o.a. China. Nederland wordt steeds afhankelijker van het (verre) buitenland.

- 2 Een sterke groene chemie, die onafhankelijk is van fossiele olie en gas, is noodzakelijk voor verdere economische groei en het behoud van hoogwaardige werkgelegenheid in Nederland. Het gebruik van duurzame grondstoffen en hoogwaardige recycling maakt Nederland autonoom en minder afhankelijk van andere delen van de wereld.
- 3 In Nederland hebben de overheid en het bedrijfsleven al veel geïnvesteerd in de benodigde innovatie om een groene chemie te realiseren. Hieruit is al veel vroege fase bedrijvigheid ontstaan ("game changers"). We moeten voorkomen dat onze koploperspositie en nationale investeringen verloren gaan en we patenten aan het buitenland kwijtraken. Dit is belangrijk voor de toekomstige bedrijvigheid en economische groei, de strategische onafhankelijkheid van Nederland en het realiseren van de klimaatafspraken uit de internationale verdragen.
- 4 Op dit moment dreigt Nederland de klimaat- en circulaire ambities niet te halen. Circulaire en biobased producten worden nog onvoldoende (grootschalig) aangeboden in bijvoorbeeld supermarkten. Bedrijven die geïnvesteerd hebben in duurzame productiecapaciteit in Nederland, zoals Ionica en Umincorp, vallen massaal om. Aangekondigde projecten en geplande investeringen in biobased oplossingen worden uitgesteld of gestopt.
- 5 Het is aan de overheid om voldoende investeringszekerheid te bieden en knelpunten in wet- en regelgeving weg te nemen. Betrouwbaar langjarig beleid dat bedrijven stimuleert om te investeren in duurzame productiecapaciteit in Nederland. Deze duurzame productiecapaciteit is cruciaal om minder afhankelijk te worden van fossiele grondstoffen en (toekomstige) economische groei in Nederland te realiseren.

Concreet zijn de volgende acties nodig om groene chemie in Nederland op te schalen

- 1 **Marktvraag voor duurzame producten zoals plastics vanaf 2027:** Het is cruciaal om te kunnen investeren in duurzame productiecapaciteit in Nederland. Op zowel nationaal als Europees niveau moeten er verschillende maatregelen genomen worden om duurzame (biobased en circulaire) producten te stimuleren. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) dringt al enige jaren aan op meer 'drang en dwang' in het beleid voor de circulaire economie. Samenwerking met de industrie en op basis van vrijwillige afspraken leidde tot onvoldoende resultaat, zo bleek uit het mislukken van het Plasticpact in 2023.
Concreet gaat het om het repareren van het prijsverschil tussen duurzame en (virgin) fossiele producten en het normeren van de inzet van duurzame materialen. Daarnaast zijn er financiële en fiscale prikkels nodig, zoals tariefdifferentiatie in UPV's, om biobased en gerecyclede materialen te stimuleren ten opzichte van fossiele materialen.
- 2 **Regelgeving moderniseren die het gebruik van afval- en reststromen als grondstof hinderen.** Op dit moment is er sprake van een ongelijk speelveld tussen fossiele grondstoffen en afval- en reststromen, waardoor afval- en reststromen niet optimaal gebruikt kunnen worden. Deze hindernissen komen vaak voort uit wet- en regelgeving die is opgesteld op een moment dat het technologisch gezien nog niet denkbaar of verstandig was om 'afval' veilig als hoogwaardige

grondstof te gebruiken. Nu is het zowel vanuit circulariteit als strategische autonomie nodig om optimaal gebruik te maken van al het 'afval'.

Concreet moeten bedrijven vanuit de overheid en de omgevingsdiensten zekerheid krijgen dat hun grondstoffen de "einde-afvalstatus" hebben bereikt. Concreet dient de overheid zich in te zetten voor Europees geldende grondstofverklaringen voor hergebruik van afval.

3 Maak milieuvergunningen passend voor circulaire bedrijven. Op dit moment worden duurzame bedrijven - die circulaire of biobased producten maken - aan strengere milieuvoorschriften gehouden dan fossiele bedrijven, omdat deze al operationeel waren toen de huidige vergunningscriteria werden ingevoerd. We willen dat er in Nederland hoogwaardige producten uit afval geproduceerd kunnen worden en dat bedrijven er niet voor kiezen om dit in het buitenland te doen. Daarbij leren we van initiatieven in andere Europese landen.

4 Financiering en beleidsinstrumenten zijn nodig om duurzame bedrijven op te kunnen schalen. Investerings in nieuwe fabrieken met een hoger Technology Readiness Level worden geremd door lange terugverdiertijden en onvoorspelbare regelgeving. Dit maakt het lastig voor bedrijven om te investeren in de opschaling van duurzame innovaties. Stimulerend beleid en specifieke financiering, bijvoorbeeld vanuit een nieuw op te richten (brede) Nederlandse Investeringsbank, moeten het voor scale-ups mogelijk maken om in Nederland te investeren in duurzame technologieën op commerciële schaal.

Over Groene Chemie Nieuwe Economie (GCNE)

Groene Chemie Nieuwe Economie (GCNE) is een platform dat zich richt op het versnellen van de grondstoffen-transitie in de Nederlandse maakchemie: van fossiele grondstoffen naar circulaire, biobased en CO₂-gebaseerde grondstoffen. GCNE richt zich op 'gamechangers', vaak jonge bedrijven in de scale-up fase. Deze bedrijven beleid GCNE ten aanzien van hun financieringsvraagstukken, waardoor we het platform een groot netwerk van innovatieve ondernemers en financiële organisaties heeft, alsmede goed inzicht in de obstakels voor deze bedrijven.

GCNE is binnen Nederland regionaal georganiseerd en werkt samen met de clusters Chemport, Smart Delta Resources, Moerdijk, Deltalinqs en Economic Board Zuid-Holland, Amsterdam Chemistry Network en Chemelot. GCNE is opgericht door de Regionale Ontwikkelings Maatschappijen, InvestNL, TNO en het kenniscentrum Brightsite in Geleen en wordt gesteund door de provincies Limburg, Noord-Brabant, Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Drenthe, Friesland en Groningen.

Meer informatie? Mail naar:

Plastictafel@groenechemie.nl